

Bamyanın Fiyatı

— KARAM-41 · 18 Şubat 2019

Dürüstlük ne güzel bir özelliktir. Eğitim kurumları ve aileler, insanı insan yapan değerleri yeterince bireylere verememektedir sanırım.

Hepimiz ahde vefayı, sözünde durmayı, fedakârlığı, gönül yapmayı, cömertliği, gözü tok olmayı vb. özler olduk doğrusu.

O yüzden böylesi özellikleri gösteren insanları gördüğümüzde hayrete düşmekteyiz.

Nerede, kumaşı istenenden fazla ölçen manifaturacılar, fazla tartan bakkallar, mahalleye taze ekmek dağıtan fırıncılar, sebil diye çeşme başlarına sepetlerle mis gibi dutları sıralayan güler yüzlü dedeler, teyzeler. Soluklanan yorgun yolculara buz gibi kekik kokan ayran ikram eden Fadime bacılar.

Geçen gün semt pazarında dolaşırken bamyanın tazeliği ve ucuzluğu dikkatimi çekti. "Bir kilo verir misiniz?" dedim satıcıya, sonra da etiketinde gördüğüm beş lirayı uzattım. Satıcı, "beş lira daha vereceksiniz kilosu 10 TL." dedi.

Bunun üzerine etikete bir daha dikkatlice baktığımda, "yarım kilosu" ifadesinin küçücük harflerle, 5TL nin de daha büyükçe yazıldığını gördüm. Durumu anlamıştım. Bu bir satıcı kurnazlığıydı. Fakat hiç de dürüstçe bir davranış gelmedi bana. Üzülerek bamyayı iade ettim.

Belli ki semt pazarları da vefayı, dürüstlüğü, güveni çoktan kaybetmiş. Müşteri memnuniyetinin hiçe sayıldığı, hünerli parmaklarla çürük malların nasıl müşteriye yutturulacağına uğraşı içindeki karakterler, dürüst vicdanları pazarlardan çoktan kovmuş.

Eski yıllara gitti düşüncelerim. İkinci kez bir şeyler satın almak isteyen müşteriye; "ikincisini komşu dükkândan al, daha siftah yapmadı" diyen kanaatkâr satıcılara ne oldu?

"Lokantaların kapısına yemek fiyatlarının listesi asılacakmış" diye bir haber dinledim TV lerde. Keşke, yasalar zorlamadan vicdanlarımıza yazabilseydik bu listeleri.

Neden birbirimizi aldatmaya bu kadar hevesliyiz bilemiyorum. Yorulmadan, hak etmeden kolaydan kazanma fikri, aklımızın yerini almış adeta. Kazanma hırsı bu kadar mı insanlığımızın önüne geçti?

Bir grup eğitimci Bursa'ya Şura toplantısına gidiyorduk. Gemlik'ten sonra yol kenarındaki dinlenme tesislerinden birine uğramıştık. Ücretsiz olan VC lere turistler girince ücret istedi görevli. "Bizden neden para almadın?" diye sordum. "Bunlar turist, siz bizdensiniz" diye cevap aldım. Çok üzülmüştüm. İnsan ilişkileri size bize göre olamaz ki.

Geçenlerde cep telefonuma bir mesaj geldi: "25 TL bonosunuz var. 12 Haziran'a kadar kullanmadığınız takdirde geri alınacaktır" diye. Paradan çok bankanın dürüstlüğüne sevindim.

Aklıma banka ve sigorta şirketlerinin sayfalar dolusu 5 puntoluk sözleşme ve poliçe şartnameleri geldi ister istemez.

Hiçbirimizin okumaya zamanımızın ve imkânımızın olmadığı, uzun uzadıya hukuksal terimlerle donatılmış bu sözleşmelerin satır aralarına, müşteri aleyhine ustalıklarla yerleştirilmiş tuzak cümleleri hepimiz biliriz.

Çay ya da kahvemizi yudumlarken her sayfası nazikçe imzalatılan bu sözleşmeler, "hukuksal sorunlar

çıkıtında", hepimizi mağdur ederek hayal kırıklıklarına uğratmışlardır.

Şeffaf uygulamaların ve dürüst insanların oluşturduğu ideal toplumu nasıl oluşturacağız? Elbette ki eğitimle yine.

Fakat görünen o ki, anne abalar, eğitimciler ve diğer eğitim paydaşları "eğitimin amaçları" ni gerçekleştirirde bir hayli kusurluyuz.

Toplumu çürüten dejenere bireylerin çoğalmaması için, şarkılarda geçen "ben nerde yanlış yaptım" söylemini ilgililer tekrar gözden geçirmelidir sanırım.

Hataları anlayarak telafi etme çabaları, hataları sürdürmekten elbette daha iyidir.

Sevgiyle kalın...